

NAPREJ

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Socializem in strokovne organizacije.

(Dalje.)

Koliko žen je danes zaposlenih po tovarnah in delavnicah, koliko delavcev pa je tudi brezposelnih! In vse tiste žene, ki so zaposlene v tovarnah in delavnicah, namesto da bi vzgojevale deco — odjedajo kruh toliko in toliko brezposelnim delavcem, med njimi tudi družinskim očetom.

Praktično življenje nam kaže, da se nahaja delavstvo v jako slabih gmočnih in socialnih razmerah. Vzroki tem razmeram so dvojni in sicer dobičkaželost kapitalizma in delavstvo samo, ki se resnosti položaja, v katerem se nahaja, zadostno ne zaveda.

Ni dovolj, da delavec s poštenim delom služi svoj vsakdanji kruh, ni dovolj, da se zgraža nad krivičnostjo današnje družbe in na protestnih shodih zabavlja čez kapitalizem, buržoazijo in vlado — temveč treba je tudi — delati za izpremembo.

Ljudstvo čuti krivico, ki izhaja iz kapitalističnega družabnega reda, ve, da pravica pozna le bogatina. Njegova naloga je, da to krivico popravi in razdeli dobrine sveta med tiste, ki hočejo delati. Za ta sunek pa potrebuje ljudstvo neobhodno vežbe in šole, treba je, da bo nastopilo kot disciplinirana in solidarna armada.

Politično moč si osvaja delavstvo v političnih organizacijah, izobrazbo v izobraževalnih društvih, konec mezdnega suženjstva pa bo doseglo potom strokovnih organizacij.

Bistvo, cilj in razvoj strokovnih organizacij.

Kapitalisti so se združili v mednarodne organizacije, katere jim dajejo enotne smernice in katere jih navajajo na enoten nastop. Z združitvijo v kartele, truste, gremije in zveze so odstranili vsako medsebojno konkurenco, s čimer lahko vzdržujejo visoke cene svojemu blagu. Pred vojno je n. pr. trgovec konkuriral s svojim sosedom trgovcem in dal je blago četudi za lastno ceno, samo da njegov sosed ni imel stalnih odjemalcev. Ta medsebojna konkurenca je rodila številne konkurze, poleg tega pa je varovala konsumenta pred podraženjem blaga. Po vojni je vse drugače. Trgovec je solidaren s svojim sosedom. Oba delata z visokim dobičkom, ker sta organizirana, imata iste cene, zato se jima ni treba bati tudi za odjemalce. Gorje pa trgovcu, ki bi ne bil organiziran in bi skušal konkurirati! Ravno ta solidarnost kapitala je glavni vzrok druginje in izkoriščanja delavnih moči. Bistvo kapitalističnih organizacij je torej — združitev kapitala v enotno fronto napram proletariatu — kot delavcu in konzumentu. In razvoj kapitala potom trgovine, obrti in industrije.

Nekako slično temu je tudi bistvo strokovnih organizacij. Proletariat je že pred deset in desetletji spoznal, da je boj posameznika napram kapitalizmu, kakor udarec v vodo. Beda in prekruto izkoriščanje ga je privedlo do tega, da se je pričel združevati z namenom, da z enotnim nastopom vsega delavstva izsiljiboljšanje življenjskega položaja. Po več desetletnem obstoju teh delavskih združenj — strokovnih organizacij, se je pokazal uspeh organizacij vsaj v toliko, da si delavstvo pribori svoje pravice lahko tudi zakonitim putem, dasiravno je ta pot še jako zastrta.

Bistvo strokovnih organizacij je, — združitev proletariata v enotno fronto napram izkoriščajočemu kapitalizmu in kapitalističnemu družabnemu redu ter razvoj trgovine, obrti in industrije v smislu podružabljenja (socializacije).

Cilj strokovnih organizacij je socializacija prirodnih dobrin. Za nekake prve znake socializacije lahko smatramo ustanavljanje produktivnih zadrug. Okoli leta 1840. je bila jako popularna ideja, da so

Izhaja razen pondeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Stane mesečno 2½ pšeničnih kg, celoletno 30 pk. V marca 1922 računamo pk po 4 din.

Oglasi: prostor 1 × 55 mm 60 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

produktivne zadruge sredstvo, s katerim bi se delavec rešil kapitalističnega jarma. Misel produktivne zadruge je, da delavci sami upravljajo podjetje. Ideja sama pa korenini iz Pariza, iz dobe komune l. 1871. Te zadruge so za delavstvo sicer jako koristne, vendar pa niso sredstvo za osvoboditev proletariata. Vsako podjetje, ki se hoče razvijati, potrebuje vedno novih delavcev in končno dobijo tudi produktivne zadruge lahko obliko kapitalističnih podjetij, ker zaposlujejo delavstvo le za dnevne mezde. Kljub temu pa jih vendar lahko smatramo za prve znake socializacije, ker je njih ideja zasnovana na principu — skupno delo, skupna razdelitev dobička.

Popolnoma napačno je mnenje, da znači socializacija — podržavljenje.

Socializacija je podružabljenje. Človeška družba mora postati delavec in obenem lastnik vsega prometa in vseh prirodnih dobrin. Socializacija pomeni upostavitev socialističnega družabnega reda, upostavitev pravice in načela: »Kdor ne dela, naj ne je«.

(Dalje prih.)

Gledališče je cerkev, ne torišče za špekulante!

(Članek št. 1. Nadaljni slede, če bo potrebno.)

V predzadnjem »Ljudskem Glasu« smo rekli, da razbijajo v obeh ljubljanskih gledališčih kozarce. Vzeli smo takrat stvar čisto z umetniškega stališča in je bilo povsem odveč, da je neka in sicer zelo dobra igralka razumela naše besede, kakor bi bile naslovljene nanjo, ker je imela tedaj slučajno »afero« z nami. Tudi pri takih zadevah, kakor jih bomo v tem članku sprožili, je popolnoma neprizadeta; naj povemo to, da ne bo po nepotrebem žalostno kako nedolžno srce.

So to reči, ki smo jih želeli že zdavnaj razčistiti, ker se čutimo dolžni, da obvarujemo ljudsko last (tudi gledališče je ljudska last) in ljudsko moralo vsaktere škode. Sedaj je prišel čas. Material je ogromen, priče so na razpolago in mi smo brezobzirni dovolj, da ubijemo gledališki škandal enkrat za vselej.

Ni prijetno kidati gnoj, ki leži na dnu pokvarjenih človeških duš. Smo ljudje in ljubimo hitre konce. Zato predlagamo: Merodajni krogi naj takoj izpregovorijo in prizadeti gospodje v gledališču (sami bodo najbolje vedeli, kdo so), naj nam dajo tekom treh dni pismeno izjavo, da zapustijo svoja mesta in povrnejo škodo. Potem jih ne bomo mi dalje zasledovali, temveč naj se njih grehi obravnavajo pred drugim forum. Če do četrtega ob 10. zjutraj ne bomo imeli nič definitivnega v rokah, bomo članke nadaljevali in navedli konkretne slučaje ter imena.

Sedaj k stvari.

»Odstop upravnika Nar. gledališča v Ljubljani«, »Križa v Nar. gledališču«, »Preiskovalna komisija« itd. so se glasile časopisne vesti. Upravnik Nar. gledališča je odstopil, preiskovalna komisija je doglala, da je gledališče zavoženo, da se duši v ogromnih primanjkljajih, tako da se radi popolnega pomanjkanja denarja ne morejo uprizoriti dela, katera so obetali: »R. U. R.« je odložena, ker uprava ne more dovoliti 30.000 K za nabavo kulisarij in potrebnega pohištva; ravnotako »Otelo«, »Cyrano de Bergerac«... Bivši upravnik in njegove oprode so denar razsipali kar z lopatami za razna potovanja itd. Zato ni denarja! Radi potovanj gg. ravnateljev i. dr. morajo abonenti in občinstvo biti sedaj prikrajšani. Geslo je bilo: Nabavljati nove svilene kostume, slikarsko platno, vse potrebno — pa ne doma. Potovanja po Češkem, na Dunaj, v Trst na državne stroške so pač udobna in računi, nakazila, diete so zelo mikavne reči. Sam upravnik je končno uvidel čudno početje teh potujočih gospodov in si je n. pr. za enega med njimi nekoč dal duška z besedami, ki pomenijo pač najhujšo nezaupnico: »Moj bog, ta človek krade!« Prosimo: pred pričami je gosp. upravnik to izjavil! In kaj se je zgodilo?! — Kmalu nato je bil dotičnik, ki so mu bile te besede namenjene — povišan, postal je desna roka gu. upravniku...

Da so se mogle nerednosti v taki meri razpasti, da je gledališče sedaj uničeno, za to je pač odgovoren bivši upravnik — toda, kaj je pa revež hotel, če je

moral »v interesu stranke (demokratske!) prirejata kurirska pota« v »Pariz« (v Celovec!), na Dunaj in drugam, kakor je sam pred pričami izjavil! Torej, potem-takem se je tudi v gledališče vrnila »porodica«, kvečjemu če niso te besede g. upravnika bile samo pretveza.

Že pred letom je hotelo igralsko obojbe ob priliki štirinajstdnevne stavke napraviti temu »gospodarju« konec. Ampak seveda — »visoke zveze« v Belgradu so trdnejše in sam prosvetni minister (Pribečević!) je na tozadevno interpelacijo v parlamentu zabrusil interpelantu v obraz: »Za gledališče naj se ne briga ne občinstvo (!) in ne ljudje, ki se na to ne razumejo!« Isto so doživeli združeni slovenski kulturni delavci. Demokratski minister je z močno roko podprl usodepolno delovanje za uničenje slovenskih gledališč.

Preiskovalna komisija je izvedela marsikaj zanimivega — čudno pa je, da se navzlic vsemu temu nekateri upropoševalci še vedno šopirijo na svojih mestih, čeprav je njih poglavar šel. Čujemo celo, da ima neki slovenski minister pri tem svoje prste vmes z ozirom na nekega stalnega člana gledališke uprave!

Gospod kr. namestnik, preiskovalna komisija in g. novi upravnik, ali se bo končno ta smrdljiva zadeva tako uredila, da se krivci odstranijo s svojih mest?

Nezmožnežem, klečezplazcem, hinavcem, zahrbtnožem, šarlatanom, protežirancem, babjekom, krotiteljem in lenuhom ni mesta v Talijinem hramu. Zanje ne sme obstojati ne pogodba in ne paragraf, temveč samo — brca!

Vsa javnost ima pravico, izvedeti resnico, saj smo prispevali vsi po zmognosti za slovensko gledališče. Naši davki ga vzdržujejo, naši od ust pritrngani novički so se zbirali v velike vsote, da se je ustanovilo! Mi imamo pravico požeti, kar smo zasejali. Kdor hoče brez dela živeti na naše stroške, za tega smo že tudi poskrbeli — od vsega početka smo mu sezidali ječo, ne pa gledališča!

Preiskovalna komisija, g. Govekar, na dan z besedo! Če tega nočete, ali ne smete — bomo nadaljevali pa mi!

Vlada se norca brije iz Delavske zbornice.

(Druga seja začasne Delavske zbornice za Slovenijo v Ljubljani.)

V nedeljo, 19. t. m. ob 14. se je otvorila druga seja pod predsedstvom sodruga Čobala.

Sodrug Čobal je najprvo pojasnil težkoče, ki se postavljajo pričetku dela po robu. Predvsem je vprašanje financiranja Delavske zbornice tako pereče, da grozi onemogočiti nje obstoj. Če ji vlada, ki jo je poklicala v življenje, ne da potrebnih sredstev, ne bo mogla začasna Delavska zbornica izvesti niti svojega prvega naloga, to je, da izvede volitve v definitivno Delavsko zbornico. — Zbornica ne bo mogla izvršiti niti svojih nadaljnjih nalog, če ne dobi od vlade subvencije, ali pa vsaj dovoljenja, da si najme kredit. Saj nima niti koticčka za pisarniško delo in ne more zato pričeti niti z zbiranjem za delo potrebnega gradiva, in nima denarja, da bi mogla svoje zastopnike pošiljati na mezdna posredovanja itd. Za subvencijo je bila vložena prošnja, ker je bilo dovoljenje za kredit s strani pokrajinske uprave odklonjeno. Minimalna vsota je preračunana za ureditev in izvedbo volitev na 100.000 Din. Sedaj je samo od vlade odvisno: ali naj bo zbornica delavstvu le pesek v oči

ali pa naj resnično začne živeti. Dosedanje vladino vedenje pa vsiljuje delavcu sumnio, da je vlada hotela z ustanovitvijo Delavske zbornice svojo odgovornost nasproti delavstvu le preložiti na nje rame, in si potem ne delati nobene brige. To sumnjo potrjuje stremljenje nekaterih vladnih funkcionarjev, da se posredovanja pri mezdnih sporih preneso na Delavsko zbornico, tako da bi vlada z delavskimi »sitnostmi« ne imela nobenega opravka več in da bi delavstvo ostalo brez vsakega oblastnega zagovornika. Oblasti bi imele potem menda samo še nalogo, da preprečujejo stavke, opirajoč se na obzname ...

Tajnik je nato poročal o pripravah za bodoče leto, blagajnik o denarnem prometu. Iz blagajnikovega poročila je razvidno, da razpolaga začasna Delavska zbornica sedaj s — 1000 Din., s katerimi naj nadalje vrši svoje funkcije!! Vlada je sicer obljubila 1200 Din. na mesec, toda s tem ne bo mogel biti plačan niti tajnik, ki naj bo stalno nastavljen in naj ima visokošolsko izobrazbo!

Na predlog socialističnega zborniškega kluba je bilo z ozirom na finančni položaj sklenjeno, da se javno obvestijo vse strokovne organizacije, da začasna Delavska zbornica ne more vršiti nobenih posredovanj itd. v mezdnih zadevah, dokler vlada ne dovoli subvencije in kredita in da sploh ni misliti na kak začetek dela.

Debate, ki so se nato vnele, so bile zelo žive. Nekateri delegati so izjavili, da pri takem vladinem nerazumevanju ne bo drugega kazalo, kot da se mandati polože.

Izvoljen je bil odsek za izdelovanje štatuta in pragmatike za Delavsko zbornico. Sledili so še nekateri sklepi. Predvsem se je predsedstvo pooblastilo, da posreduje na merodajnih mestih radi pobiranja in odtegovanja krivičnega dohodninskega davka od delavskih plač, ter da pri vladi posreduje, da se uveljavljenje novega zakona za delavsko zavarovanje za slučaj bolezni in nezgode (1. julija bi moral stopiti v veljavo) odgodi do 1. januarja 1923.

Seja je bila nato zaključena in predsednik je izjavil, da ne more prav nič povedati, kdaj bo tretja plenarna seja, ker ni več niti toliko denarja, da bi se delegatom lahko plačali potni stroški!

Kaj bodo ukrenili za odpravo begunskega škan-dala?

(Interpelacija narodnega poslanca Rudolfa Golouha na ministra za socialno politiko 20. pret. m.)

Gospod minister! Leta 1915. se je nakazala vsem uslužbencem, ki so morali po izbruhu italijanske vojne zapustiti Primorje, posebna naknadna begunska podpora v znesku 500 K za vsakega družinskega člana: Izplačevanje te podpore se je pa leta 1920. naenkrat ustavilo, dasi je bilo še nekaj beguncev, ki omenjene podpore niso prejeli. Rečeno jim je bilo, da jo dobe, kakor hitro bo centralna vlada odobrila kredite, ki jih je tudi v to svrhu zahteval begunski oddelek za Slovenijo. Dolej se pa to ni zgodilo in izgleda, da vlada noče do kraja izplačati te podpore, dasi imajo prizadeti po zakonu pravico do nje.

Nepravilno je bilo postopanje tudi z begunci, ki so se nahajali v državnem taborišču v Strnišču pri Ptujju. Od 7000 beguncev, ki jih je po prevratu prevzela v svojo oskrbo deželna vlada za Slovenijo,

je ostalo do danes v tem taborišču komaj 5000, večinoma samo takih, ki res ne morejo nikamor, zlasti pa mnogo vdov, sirot in revežev. Za vse te ljudi je bila določena minimalna begunska podpora 4 krone dnevno, ki je bila le v redkih slučajih nekoliko višja. Pretečeni mesec se je pa prenehalo tudi izplačevanje teh podpor in se je opustilo omenjeno begunsko taborišče, tako da so ljudje ostali naenkrat brez podpore in brez hrane.

Grdo je nadalje ravnanje z upokojenci iz Primorja, ki so se morali preseliti v Jugoslavijo. Je mnogo takih penzionistov, ki sploh ne dobe pokojnine, ali pa zelo neredno in v manjši izmeri in še to za ceno neprestanih urgenc, ki jih morajo vsak mesec pošiljati primerno kolokovane na razne urade, kakor n. pr. bivši delavci poljskega arzenala, katerim se še do danes ni uredilo izplačevanje pokojninc.

Z ozirom na to, vprašam gospoda ministra:

1. Ali je pripravljen odrediti, da se mora omenjena naknadna podpora izplačati še onim beguncem, ki jo niso prejeli? — 2. Kaj se je ukrenilo za vzdrževanje in preselitev v Prekmurje onih beguncev, ki so še ostali v strniškem taborišču in za oskrbo omenjenih vdov in sirot in — 3. Kaj se je odredilo v svrhu rednega in pravičnega izplačevanja pokojnine upokojencem poljskega arzenala in drugim?

Prosim za odgovor v skupščini.

Politične vesti.

+ Drobec za »Delavske Novice«, da ne bodo mislile, da smo jih že pozabili. »Delavske Novice« pišejo, da sta se v Zagorju in v Trbovljah vršila dva protidraginjska shoda. Čisto nakratko, tako nakratko, da smo prisiljeni misliti, da sta jim omenjena shoda zelo neprijetna zadeva Zakaj pa? Mi bomo to povedali: Ker so »Delavske Novice« pri svojem poročilu »pozabile« omeniti, da je takrat delavstvo — tudi komunistično — sprejelo našo ljubljansko protidraginjsko resolucijo, ker se mu je zdelo najboljša, ki so pa proti nji »Delavske Novice« par dni preje počenjale najhujšo demagogijo, misleč da bodo s svojo nestvarno kritiko pri komunističnem delavstvu kaj dosegle. Mi že razumemo, zakaj je tisto poročilo tako neprijetno prazno! — »Delavske Novice« si ne morejo razložiti, zakaj smo pisali o gospodu Makucu enkrat tako, drugič drugače. Jim bomo povedali pa mi: Do zadnjega časa smo mislili, da je gospod Makuc med komunističnim koruptnim voditeljstvom v resnici poštena izjema. Pa nam je g. Makuc s svojim demagoškim, neresnim nastopanjem ob priliki protidraginjskih shodov to našo vero popolnoma razbil. Spoznali smo, da ni med komunističnimi vodji niti ene bele vrane, temveč da so vse črne in da hočejo vse še nadalje na račun komunističnega delavstva napraviti svojo kariero. Eh, obračunalo bo delavstvo s svojimi voditelji, obračunalo pa ne s »socialdemokratskimi«, ker s temi smo obračunali socialisti že sami. — V isti številki se hudo zavzemajo za dr. Dimnika, ker smo v eni zadnjih »Naprejev« povedali, da je demokratski priganjač ozir, priganjač g. Žerjava. Mi ne bomo nobene besede popravili. »Delavskim Novicam« pa tudi privoščimo, da se zavzemajo za take gospode in da igrajo privesek liberalnih samostojnih uni. Na ta način se bodo še najprej med razrednozavednim delavstvom ubile.

+ Odredbe zvite laške vlade. Ker so se na Reki pričeli tudi fašisti med seboj

nobijati, se je laška vlada ožunačila in odredila, da odpošlje tržaški armadni zbor zadostno število čet na Reko, da bodo napravile red. Fašisti se najbrž niso ozirali na načrte italijanske vlade in da ga ne polomijo, se je odločila vlada za oborožen nastop.

+ **Laški minister o genovski konferenci.** Ministri imperialističnih držav podajajo zadnje čase izjave, ki jasno dokazujejo njihovo podlost. Tako na primer je izjavil laški minister Schanzer, da bo žela genovska konferenca popoln uspeh. Kajti na genovski konferenci bodo zavezniške države prvič razvale s premaganimi državami enakopravno. Zato ni lepo, da je Amerika odklonila svojo udeležbo. — Ministri kapitalističnih držav pozabljajo, da uspeh konference ni odvisen od enakopravnega ravnanja s premaganimi državami, temveč predvsem od dobre volje za vse kar je človeškega in kulturnega. Te dobre volje pa zastopniki kapitalističnih držav sploh nimaio kakor je pokazala washingtonska konferenca. In zato je uspeh genovske konference nekje v oblakih.

+ **Tudi v Rumuniji so zelo »svobodni«.** V Rumuniji je izvršila vlada na tako terorističen način volitve, da se čudi rumunskim vladnim odredbam ves kulturni svet. Opozicija je sklenila, da bo odrekla parlamentu ustavotvoren značaj in pri prvi seji, na kateri bo podala protestno izjavo, demonstrativno zapustila skupščino. V Rumuniji vlada zato veliko razburjenje in v vladnih krogih že govorijo o razpustu zbornice.

Stavka v južni Afriki, ki se je prelevila v oborožen upor, se je izjalovila, potem ko je blo ubitih pri bojih v Transvalu okoli 8000 delavcev in ujetih nad 10.000. Nekateri vstaški voditelji so izvršili samomor, da jih ne bi zajele angleške čete. Predsednika izvrševalnega odbora delavskih organizacij so aretirali, stvarna škoda znaša 100 milijonov zlatih frankov. Ob teh žalostnih številkah se moramo vprašati, čemu vse to. Menda ni bilo še nobene stavke, ki bi tekom par dni zahtevala tako groznih žrtev. Vprašanje je mogoče rešiti le na en način: Z nasiljem proti večjemu nasilju ne dosežeš ničesar. Proletariat ni tu, da bi si osvojil svet s pomočjo puške in bombe. Njegova dolžnost je, da organizira svoje vrste in seje vanje zavednost. Zmaga bo na ta način veliko prej prišla in žrtev ne bo nobenih. To je stvar. In še to: Če hočemo osvojiti svet, ga moramo duševno preobraziti. S puško in bombo pa se to vedno ne posreči.

Dnevne vesti.

Tudi izenačenje plač. pa narobe.

Kakor poročajo srbski listi, preijema gd. Andreja Radović, zastopnik vlade v raznih komisijah itd., iz državne blagajne mesečno 10.390 Din. ali 41.560 K, ker kumulira brez vsake »postavne« ovire četrto različnih plač. Kot član državnega sveta, kot minister na razpoloženju, kot član monopolne uprave in kot poslanec. Vrh tega pa je nekaj časa preijemal kot delegat v Parizu še posebej mesečno 300 francoskih frankov ali 63.000 Din ali 262 tisoč kron. Torej skupno nekako 300.000 kron mesečno. Ljudje božji, mesečno, ne morda letno!

Sedaj pa primerjajmo »prečanskega« uradnika-penzionista, ki ima kako postransko službo. V tem slučaju izgubi glasom določila pravkar izdanega novega zakona o uradniških dokladah pravico do

osebnih in rodbinskih doklad, že dosega zaslužek iz njegovega zasebnega dela 4000 K mesečno, za slučaj, da ni služil vsaj 25 let.

Takih slučajev je vse polno. Saj imajo po bankah navadne tipkarice po 7000 kron mesečno, pa ne bo imel kvalificiran, v privatni službi zaposleni državni pensionist smešno nizko mesečno plačo 4000 kron! Na eni strani torej je vse dopustno; dopustna je kumulacija petero služb in petero različnih prejemkov enega in istega delodajalca, na drugi strani pa odrekajo penzionistu državno doklado borih 14 ali 18 Din. dnevno zato, ker privatno dela, ker ne lenuhari, ker si je poiskal postranski zaslužek, dasi to državo prav nič ne briga. Zakaj taka razlika? Zakaj enemu vse, drugemu pa nič? Kar se na eni strani s tako krutimi, antisocialnimi, prisno balkanskimi odredbami in metodami prištedi, ali, pravilno rečeno, re-vežu-penzionistu odtrga od ust, vse to »zaradi porodica« na drugi strani. Pa pravijo, da smo v Evropi in ne kje drugod!

Pomoč Rusiji. Akad. soc. ped. krožek je klical v nedeljo 19. t. m. v vseučiliški zbornici sestanek vseh strank in organizacij z dnevnim redom: Pomoč Rusiji. Filozofa Žgeč in Štukelj sta razložila zastopnikom, kako si je zmislił krožek nameravano akcijo, nakar so se oglasili nekateri zastopniki. S. Bernot je povdaril, da zbirajo socialisti prispevke že od lanskega leta in jih pošiljajo amsterdamski internacionali, ki jih tudi v resnici pošilja v Rusijo. »Naprej« je že davno pozival k zbiranju prispevkov, medtem ko so meščanski listi molčali. Izjavil je, da se socialisti sicer pridružujejo tej akciji, da pa bodo delali tako kakor doslej, to je pošiljali prispevke amsterdamski internacionali in ne glavnemu odboru v Zagrebu. Po kratki debati se je nato sestavil pripravljalni odbor, v katerem so zastopane stranke in organizacije, ki so bile navzoče na sestanku. Navzoč ni bil seveda zastopnik demokratske stranke, kar pa je razumljivo, če pomislimo, kateri ljudje tvorijo to stranko. V bližnjih dneh bo potem prva seja pripravljalnega odbora, ki se bo izpopolnil, nakar bo pričel s svojim delovanjem.

Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah »Državne posredovalnice za delo« v Ljubljani, Mariboru, Ptujju in Murski Soboti je iskalo v tednu od 5. do 11. marca 1922 dela 327 moških in 155 ženskih delavnih moči. Delodajalci so pa iskali 223 moških in 99 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 134. Dela iščejo: viničarske družine, rudarji, kovinarji, mizarji, kolarji, sodarji, zidarji, tesarji, mlinarji, peki, mesarji, dninarji, dninarice, trgovski sotrudniki, prodajalke, pisarniške moči, vzgojiteljice, vlagalka, vajenci, vajenke itd. — V delo se sprejmejo: rudarji, mizarji, zidarji, poljedelski delavci, delavke, drvarji, tesarji, vrtnarji, sodarji, viničarji, viničarske družine, šivilje, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke.

Ljubljana.

Shod trgovskih nastavlencev se bo vršil v sredo, 22. t. m. ob pol 8. zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma« z dnevnim redom: Položaj trgovskih nastavlencev in organizacija. Pridite na ta shod vsi trgovski nastavljenci, da se pogovorimo, kako si izboljšamo svoj položaj in da si začrtamo pot našega dela v to svrhu. Ni hče naj ne manjka! — Sklicatelj.

Iz gledališke pisarne. V soboto 25. t. m. se bo vršila v dramskem gledališču premiera Schnitzlerjevega »Anatola«.

»Anatol« je ciklus enodejank, kjer nastopa Anatol kot glavna oseba. Dumajski avtor Artur Schnitzler je ljubljanskemu občinstvu že znan s svojo dramo »Ljubimkarnje«, ki je bila že večkrat na repertoarju tukajšnjega gledališča. Ciklus »Anatol« sestaja iz sedmih enodejank, od katerih uprizori dramsko gledališče tri in sicer: »Epizoda«, »Razhodnjo« in »Jutro pred poroko«.

Odgovor na izjavo uprave »Slovenskega Naroda« z dne 19. marca t. l., št. 65., ki me osebno napada kot predsednika »Podpornega društva slepih« v Ljubljani, Wolfova ulica 12. Mnenja sem, da je ta premalo poučena o dolžnostih in pravicah društvenih predsednikov. Jaz sem si svesti, da natančno in vedno izpolnujem ter izvršujem sklepe odborovih sej in smatram za neumesten ter neupravičen ta napad, ker sem zastopal le koristi našega društva in ne osebnih, kar bom tudi vbodoče z vso vneom, dokler bom njegov predsednik! V najkrajšem času skličem izredno zborovo sejo, ki naj sklepa in pove javnosti pojasnilo na izjavo uprave »Slovenskega Naroda«. — Ljubljana, 20. marca 1922. — G. F. Jurásek, predsednik »Podpornega društva slepih«, v Ljubljani, Wolfova ulica 12.

Celje.

Umetniški večer v Celju bo v soboto zvečer 25. t. m. v mestnem gledališču. Prireditelji: Anton Podbevšek, Tone Seliškar in Štef. Ravnikar so priredili doslej umetniške večere v Ljubljani, Trbovljah in na Jesenicah, povsod z velikim uspehom. Istega dne dopoldne bo pa imel sodrug Angelo Cerkvenik diskusijo, na kateri bo razpravljajal o vseh mogočih perečih vprašanjih. Sodrugi in sodružice, nedeležite se teh prireditev polnoštevilno!

Gospodarstvo.

= **V vsej državi je bilo plačanih direktnih davkov:** Leta 1919. 86.505.000 Din., leta 1920. 171.345.000 Din., leta 1921. 377.285.000 Din. (do konca oktobra). Za leto 1922. pa je za vso državo proračunanih 555.675.425 Din. direktnih davkov.

= **Izvoz naše države v letu 1921.** je znašal 2.460.737.562 Din. (dve milijardi štiristošestdeset milijonov sedemstosedem in trideset tisoč itd. Din.)

Vestnik Svobode.

Občni zbor ljubljanske podružnice »Svobode« se bo vršil v četrtek, 23. t. m. ob 20. v mali dvorani »Mestnega doma«. Zato opozarjamo vse člane, da poravnajo pravočasno v centralnem tajništvu z ostanek na članarini, da se bodo lahko udeležili občnega zbora.

Iz strok. gibanja.

Delo in uspehi Unije slov. rudarjev.

Dne 9. marca se je vršila mezdna razprava za rudarje premogovnika v Starem trgu. Lastnik rudnika je g. Havliček pri Slovenjgradcu. Po daljši debati so se delavske zahteve popolnoma ugodile, in sicer se temeljne in akordne plače zvišajo za 30%.

Draginjske doklade se povišajo za delavca od 18—24 K dnevno za družinskega člana pa od 4,80—7 K dnevno.

Nadalje se uvede nabavni prispevek, ki še sedaj ni bil uveljavljen, ki se izplačuje četrtletno, in sicer za delavca in delavko po 300 K, za ženo 250 K, za otroke pa 150 K.

